

**TALOUDEN
SEURANTARAPORTTI 1/2010
ENNUSTE**

Sisällysluettelo

1.	Yleinen taloudellinen tilanne.....	1
2.	Alueelliset talousnäkymät keväällä 2010.....	1
3.	Yhteenveto kaupungin kokonaistaloudellisesta tilanteesta.....	3
4.	Toimintamenojen ja –tulojen toteutumisennuste.....	4
4.1.	Hallinnon ennuste.....	5
4.2.	Palvelutoimen ennuste.....	6
4.3.	Osaamis- ja elinkeinotoimen ennuste.....	7
4.4.	Ympäristötoimen ennuste.....	8
4.5.	Liikelaitokset.....	9
4.6.	Verotulot.....	9
4.7.	Valtionosuudet.....	11
5.	Rahoituslaskelmaennuste.....	12
5.1.	Rahoitusaseman kehitys alkuvuonna 2010.....	12
6.	Investointien toteutumisennuste	14

---

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Kuntaliitto, huhtikuun kuntataloustiedote:

Suomen kansantalous koki viime vuonna tuotannon nopean ja jyrkän notkahduksen. Kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan tuotannon määrä väheni 7,8 %. Kansainvälisen taantuman seurauksena Suomen vienti supistui peräti neljänneksen; myös tuonnin määrä väheni lähes saman verran. Kansainvälisen talouden taantuman syvin vaihe lienee ohitettu ja toipuminen on alkanut muun muassa massiivisten elvytystoimien johdosta. Finanssi- ja rahapolitiikassa on tehty elvytystoimia taloudellisen kasvun vauhdittamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä rahoitusmarkkinoiden rauhoittamiseksi. Jatkossa raha- ja finanssipolitiikkaa suunnattaneen talouksien pitemmän ajan kestävyuden varmistamiseen.

Valtiovarainministeriön laskelmat ns. kestävyysvajeen suuruudesta ovat muuttuneet talouskriisin seurauksena selvästi. Kestävyysvajeen taustalla on pääosin arvioitu väestön ikärakenteen muutos, joka aiheuttaa sekä menopaineita että uhkaa heikentää kansantuotteen ja verotulojen kasvua. Kestävyysvajeen taustalla olevat tekijät ovat suuri haaste julkisen talouden rahoitukselle ja ne koskettavat myös merkittävästi kuntataloutta.

Kuluvalle vuodelle Suomen kokonaistuotannon kehityksestä tehdyt arviot ovat olleet varovaisen toiveikkaita. Ennustelaitosten arviot tämän vuoden talouskasvusta liikkuvat yhden ja kolmen prosentin välillä. Valtiovarainministeriön taloudellisessa katsauksessaan esittämä arvio tälle vuodelle on prosentin luokkaa. Vuotta 2011 koskevat ennusteet lähtevät melko varovaisesta kasvun nopeutumisesta siitä huolimatta, että vuoden 2009 lähtötaso on matala. Vuoden 2009 kokonaistuotannon volyymi oli pienempi kuin vuoden 2006 kokonaistuotanto. Yleensä noususuhdanteessa tuotannon määrä on lisääntynyt nopeasti syvän pudotuksen jälkeen.

2. Alueelliset talousnäkymät keväällä 2010

Varsinais-Suomen ELY-keskus:

- - -

Turun seutukunta

Turku, Raisio, Lieto, Paimio, Nousiainen, Mynämäki, Sauvo, Masku, Naantali, Kaarina, Rusko

Turun seutukunnassa asui vuoden 2009 lopussa 307 124 asukasta, muutos vuoden takaiseen oli 1737 henkilöä. Vuonna 2008 seutukunnassa oli 19886 yritystoimipaikkaa. Vuonna 2009 työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 14177, ja keskimääräinen työttömyysaste oli 9,3.

Turun seutukunta	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	-	-	-
Työttömyys	--	-	-
Työvoiman saatavuus	+	+	+

1) Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen

2) Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilaan

3) Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilaan

++ Paljon parempi, + Parempi, 0 Ennallaan/nykytasolla, - Heikompi, -- Paljon heikompi

Elinkeinoelämä

Laivanrakennuksen, raskaan koneteollisuuden ja metallituoteteollisuuden liikevaihto on selvästi laskenut viime vuoden lopulle saakka, eikä selkeitä kasvunmerkkejä ole vielä nähtävissä. Teknologiaeteollisuuden suunta on vielä alaspäin, uusien tilausten arvioidaan kääntyvän kasvuun loppukevällä. Turun telakalta viimeinen risteilijä luovutetaan loka-marraskuun vaihteessa, jonka jälkeen koko toimiala on ilman tilauksia. Uusia korvaavia tilauksia arvioidaan saatavan kuluvan

vuoden aikana, joskaan niiden työllistävyys ei olisi lähelläkään nykyisten jättiristeilijöiden tasoa. Uutta jättiristeilijätilausta ei odoteta kuluvan vuoden aikana, mutta vuonna 2011 se on taas mahdollinen.

Rakennusalan tilanne on säilynyt kohtuullisena lähinnä saneerauskohteiden varassa, näin erityisesti pk-yrityksissä.

Kaupan alan ja palveluiden liikevaihdon kasvu on pysähtynyt, mutta niiden osalta ongelmat ovat vasta edessäpäin. Erityisesti kaupan alan investoinnit ovat olleet mittavia ja työllisyyden heikkeneminen on mahdollista lyhyellä tähtäimellä, mikäli ostovoiman kasvu pysähtyy. Liike-elämän palveluiden ja it-palveluiden kasvukehitys on säilynyt kohtuullisena. Kaupan ja palveluiden alalla tilanne on edelleen kohtuullisen hyvä, mutta työllisyyden heiketessä myös ostovoima heikkenee.

Raskaan metalliteollisuuden tärkeimmät toimijat arvioivat hintakilpailukykynsä olevan jo lähellä tilannetta, jossa uusia tilauksia taas saadaan. Pk-sektorin odotukset ovat paremmat, joskin pienten yritysten maksuvalmius on koetuksella maksuaikojen pitkittymisen vuoksi. Alueen elintarvike- ja lääketeollisuus on selvinnyt lamasta pienin kolhuin, jopa liikevaihtoaan kasvattaen.

Rakennusalan näkymät ovat teollisuutta valoisammat, erityisesti korjausrakentamisen, mutta myös omakotirakentamisen vilkkauten vuoksi. Toisaalta korjaustuetut saneeraukset rajoittuvat kuluvana vuonna vain energiaremontteihin. Logistiikka-alalla on edelleen investointeja käynnissä, mutta merkittäviä rakennusinvestointeja ei tällä hetkellä ole käynnissä.

Konkurssit eivät ole keskimääräistä suuremmassa kasvussa, vaikka pienten yritysten maksuvalmiudet ovatkin ilmeisiä. Starttiyritysten perustanta on normaalilla tasolla, mutta kokonaisuutena uusien yritysten perustaminen on laskussa.

Työvoiman kysyntä ja työttömyys

Työllisten määrän kasvu pysähtyi vuoden 2008 aikana ja aleni vuonna 2009. Työllisten määrä on vähentymässä kuluvan vuoden aikana edelleen teollisuudessa. Rakentamisessa on työllisten määrän lasku tasaantunut. Palvelusektorin työllisyydessä ei tapahtune merkittäviä muutoksia, mutta mikäli teollisuuden vientinäkymät eivät pian kohene, kasvaa riski työllisten määrän laskulle myös palvelusektorilla.

Avointen työpaikkojen määrän kasvu oli voimakkainta vuosina 2004–2006. Kasvu tasaantui 2007 ja kääntyi supistumiseksi vuoden 2008 aikana. Vuonna 2009 Turun seudulla avointen paikkojen määrä vähentyi kolmanneksella ja muutenkin muutos seurasi läheisesti koko Varsinais-Suomen trendejä. Voimakkaasti aiemmin kasvaneet metalliteollisuus ja rakentaminen muuttuivat aloiksi joilla työvoiman kysynnän hiipuminen on ollut voimakkainta.

Taloudellisen toiminnan supistumisen myötä kuljetusten ja muiden logististen palveluiden tarve on vähentynyt. Hoitoala on ollut käytännössä ainoa ala jolla avointen työpaikkojen määrä on kasvanut edellisvuodesta. Avointen työpaikkojen määrä supistuu edelleen vuonna 2010, mutta supistumistahti hidastuu vuodesta 2009.

Työllisyystilanne oli työttömyyden kehityksen valossa Turun seudulla Varsinais-Suomen keskimääräistä myönteisempi pitkälle vuotta 2009. Turun seudulla tilanne on kuitenkin vaikeutunut kesän jälkeen. Työttömien määrä kasvoi vuoden 2009 kuluessa kolmanneksella (5 300 ja työttömyysaste +3,4 prosenttiyksikköä) ja vastaavasti Turun kaupungissa kasvuluvut olivat 3 300 ja +3,7 prosenttiyksikköä. Työttömyyden ja lomautusten kasvu ovat viime aikoina kohdentuneet aiempaa voimakkaammin Turun seudulle. Näissä oloissa kehitysarvio on negatiivinen, ts. työttömyyden kasvu jatkuu vuonna 2010. Moni asia riippuu laivanrakennuskluusterin tilanteen kehityksestä.

Työvoiman saatavuus on helpottanut taantuvan talouden oloissa suurimmassa osassa ammattiryhmiä, mutta edelleen on odotettavissa ongelmia erityisopetuksen, sairaanhoidon, sosiaalityön, maksuperinnän, puhelinmyynnin, maatalous- ja puutarhатыön, saneerausrakentamisen, ravintolatyön ja kiinteistötyön ammattiteissa.

Suurehkoja irtisanomisia koettiin Turun seudullakin vuoden 2009 aikana. Näitä on tapahtunut samoilla aloilla, joissa on realisoitunut tai realisoitumassa merkittäviä metalliteollisuuden ja painatusalan lomautuksia, joista kukin koskee satoja henkilöitä. Tähän mennessä vain pienehkö osa lomautuksista on muuttunut irtisanomisiksi. Monissa yrityksissä on kuitenkin menossa toiset tai kolmannet yt-neuvottelut vuoden kuluessa. Yleensä tilanne on sellainen, että lomautusten pitkityessä osa niistä saattaa muuttua irtisanomisiksi. Lomautukset ovat tähän mennessä kohdistuneet pääosin vientisektoriin, mutta myös palvelusektorilla lomautukset uhkaavat yleistyä. Nykyoloissa osaavakaan irtisanottu ei helposti löydä uutta työpaikkaa, eli paine työttömyyden kasvuun ei ole vähenemässä.

Työttömyys on Turun seudulla kasvussa ja nyt pitkäaikaistyöttömyys on kiihtyvässä kasvussa. Yli 50-vuotiaiden työttömyys kasvaa hieman hitaammin kuin työttömyys yleensä.

Työttömyyden kasvuvauhti on hidastumassa, mutta pitkäaikaistyöttömyys muodostaa tästä poikkeuksen. Nuorten kohdalla tilanne on yhä vaikea: työttömyys on kasvanut vuodessa yli puolella. Nuorten työttömyyden kasvu jatkuu, mutta kasvutahti hidastuu edelleen vuoden kuluessa. Pitkäaikaistyöttömyys kuitenkin kasvaa jo nykyisellään kovempaa vauhtia kuin nuorten työttömyys.

- - -

Varsinais-Suomen työllisyyskatsaus 2/2010:

Työttömyys kasvaa lähes kaikissa Varsinais-Suomen kunnissa

Työttömien määrä kasvoi vuodessa kaikissa seutukunnissa: nopeinta kasvu oli Turunmaalla (35 %) kun Loimaan seudulla kasvu oli ”hitainta” (18 %). Työttömyysaste oli korkein Salon seutukunnassa (11,9 %) ja Turun kaupungissa (13,3 %). Pienin työttömyysaste oli Turunmaan seutukunnassa (7,2 %) ja Sauvossa (5,6 %). Työttömyysaste oli yli 10% kuudessa alueen 28 kunnassa, kun vuosi sitten vastaavia kuntia oli yksi.

3. Yhteenveto kaupungin kokonaistaloudellisesta tilanteesta

Tulosennuste

Vuoden 2010 ensimmäinen talouden toteutumisennuste on valmistunut. Ennuste on laadittu maaliskuun lopun tilanteen mukaan.

Talouden ennusteen mukaan kaupungin kuluva vuoden toimintatuotot ovat toteutumassa talousarviota 10,1 milj. euroa paremmin. Toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 15,7 milj. eurolla. Toimintatuottoihin sisältyy vielä tässä vaiheessa Jätteenpolttoliikelaitoksen luovutuksesta arvioitu myyntivoitto n. 5 milj. euroa.

Ennusteen mukaan vuosikate olisi 40,8 milj. euroa ja kattaisi 72,6-prosenttisesti suunnitelman mukaiset poistot. Ennusteessa tilikauden tulokseksi muodostuu 9,6 milj. euroa ja se on 9,1 milj. euroa talousarviota parempi. Tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 6,9 milj. euroa.

Ennusteessa palvelujen ja hallinnon osalta peruspalvelulautakunta, opetuslautakunta ja ammattiopetuslautakunta ennustavat nettomenojen ylitystä. Muut lautakunnat ennustavat pysyvän talousarviossa tai jopa hieman alittavansa nettomenonsa. Ennusteen mukaan palvelujen ja hallinnon toimintakate (toimintamenot-toimintatulot ilman liikelaitoksia) ylittää talousarvion tason noin 6,2 milj. eurolla.

Liikelaitokset ovat laaditun tuloslaskelmaennusteen mukaan ylittämässä talousarvion mukaisen liikelijäämätason 0,7 milj. eurolla.

Verotulojen ennustamiseen on saatu Kuntaliitolta kuntakohtainen veroennustekehikko ja kunnallisveron kertymäennustetta on näiden tietojen perusteella nostettu 7,8 milj. euroa. Yhteisövero Kuntaliitto ennustaa myös kertyväksi hieman ennustettua enemmän, mutta ottaen huomioon alueellisen ja paikallisen talouskasvun epävarmuuden, ei tässä kohtaa ole talousarviolukua muutettu. Kuntakohtaisia kehikoita päivitetään vielä kesän aikana, joten veroennusteetkin tarkentuvat

vielä ennen syksyn talousarviokäsittelyä.

Valtionosuudet näyttäisivät tämän hetkisten tietojen mukaan ylittävän talousarvioon merkityn määrän noin 4,0 milj. eurolla.

Tuloslaskelmaennuste 31.12.2010 (kaupunki, liikelaitokset ja rahastot)

	1.000 €	TP 2009	TA 2010	Muu- tokset	TA 2010 muutoksin	Toteutumis- ennuste	Ero
Toimintatuotot		562.382	585.784	-983	584.802	594.874	10.072
Valmistus omaan käyttöön		32.553	32.647	0	32.647	32.762	115
Toimintakulut		-1.429.637	-1.469.466	983	-1.468.482	-1.484.228	-15.746
Toimintakate		-834.702	-851.034	0	-851.033	-856.592	-5.558
Verotulot							
Kunnan tulovero		497.108	478.200	0	478.200	486.000	7.800
Osuus yhteisöveron tuotosta		44.985	45.329	0	45.329	45.329	0
Kiinteistövero		32.394	38.000	0	38.000	38.000	0
Valtionosuudet		293.174	304.300	0	304.300	308.300	4.000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot		15.917	11.126	0	11.126	12.043	917
Korvaus peruspääomalle (liikelaitokset)		27.275	43.133	0	43.133	43.133	0
Muut rahoitustuotot		38.800	22.085	0	22.085	21.580	-505
Korkokulut		-11.112	-14.392	0	-14.392	-12.041	2.351
Muut rahoituskulut		-31.039	-44.930	0	-44.930	-44.929	1
Vuosikate		72.800	31.817	0	31.818	40.823	9.006
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot		-55.977	-56.333	0	-56.333	-56.241	92
Arvonalentumiset		0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot		778	25.000	0	25.000	25.000	0
Satunnaiset kulut		0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos		17.600	484	0	484	9.582	9.098
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-5.616	1.065	0	1.065	152	-913
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-1.267	0	0	0	1.000	1.000
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-3.500	-3.800	0	-3.800	-3.800	0
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		7.218	-2.251	0	-2.251	6.934	9.185
Tuloslaskelman tunnusluvut							
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		40,3	40,8		40,7	41,0	
Vuosikate/Poistot, %		130,1	56,5		56,5	72,6	
Vuosikate, €/asukas		413	181		181	232	
Asukasmäärä		176.087	176.181		176.181	176.181	

4. Toimintamenojen ja -tulojen toteutumisennuste

Käyttötalouden toimintamenot ylittyvät 16,7 milj. euroa ja toimintatulot 10,5 milj. euroa talousarvioon verrattaessa. Toimintakate (nettomenot) on 6,2 milj. euroa suurempi.

	milj. €	TA 2010	TA 2010 muutoksin	Toteutumis- ennuste	Ero TA muutoksin/ ennuste, milj. €	Ero TA muutoksin/ ennuste, %
Toimintatulot yhteensä		219,9	219,9	230,4	10,5	4,8
Toimintamenot yhteensä		-1.179,8	-1.179,8	-1.196,5	-16,7	1,4
TOIMINTAKATE		-959,9	-959,9	-966,1	-6,2	0,6

(luvut eivät välttämättä summaudu pyöristysten takia)

Käyttötalouden nettomenojen kasvu on 2,4 % verrattuna vuoden 2009 tilinpäätökseen. Kunnalliset liikelaitokset eivät sisälly talousarvion käyttötalouden osaan.

Toimialoitain kootut tuloslaskelmaennusteet ovat informatiivisia. Toimielimittäin kootuissa toteutumisvertailuissa sitovat erät on rasteroitu.

4.1. Hallinnon ennuste

HALLINNON TUOSLASKELMAENNUSTE 31.12.2010, 1.000 €					
KÄYTTÖTALOUSOSA	TA 2010	Muutokset	Määräraha yht.	Tot.enn. 31.12.2010	Ero enn./määräraha yht.
Tulot	82.286	-1.864	80.422	80.943	521
Myyntituotot	66.971	-1.366	65.605	66.021	416
Maksutuotot	1.142	-15	1.127	1.130	3
Tuet ja avustukset	7.904	-229	7.675	7.737	63
Muut toimintatuotot	0	0		0	
Vuokrat	63	-3	61	62	1
Muut	6.206	-252	5.954	5.993	39
- josta käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	0	0	1.297	1.297
Valmistus omaan käyttöön	1.297	0	1.297	1.297	0
Menot	181.086	-6.006	175.080	174.742	338
Henkilöstökulut	64.362	-2.143	62.219	62.109	110
Palvelujen ostot	60.483	-2.508	57.975	57.856	119
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2.766	-73	2.693	2.660	33
Avustukset	10.317	-591	9.726	9.699	27
Muut toimintakulut	0				
Vuokrat	5.446	-273	5.172	5.188	-15
Sisäiset vuokrat	8.425	-239	8.186	8.135	51
Muut	29.287	-179	29.108	29.095	13
Toimintakate	-97.503	4.142	-93.361	-92.502	859
Poistot	-1.131		-1.131	-1.131	0
Tilikauden tulos	-98.634		-94.492	-93.633	859

1.000 €		TP 2009	TA 2010	Muutokset	TA 2010 muutoksien	Toteutumis-ennuste I	Ero I enn./TA muut.	Poikkeama-% Ennuste/TA muutoksien
1 01 Keskusvaalilautakunta	T	280	0	0	0	0	0	0,0
	M	345	75	0	75	75	0	0,0
	N	-65	-75	0	-75	-75	0	0,0
1 02 Kaupunginvaltuusto	T	10	10	0	10	10	0	0,0
	M	782	964	0	964	964	0	0,0
	N	-772	-954	0	-954	-954	0	0,0
1 03 Tarkastuslautakunta	T	0	0	0	0	0	0	0,0
	M	508	638	0	638	638	0	0,0
	N	-508	-638	0	-638	-638	0	0,0
1 04 Kaupunginhallitus	T	32.489	44.911	-1.864	43.047	43.615	568	1,3
	M	116.494	104.669	-6.006	98.663	98.392	271	-0,3
	N	-84.005	-59.758	4.142	-55.616	-54.777	839	-1,5
1 11 Kh, omarahoitusosuudet	T	0	0	0	0	0	0	0,0
	M	10.854	37.478	0	37.478	37.478	0	0,0
	N	-10.854	-37.478	0	-37.478	-37.478	0	0,0
1 12 V-S aluepelastuslautakunta	T	36.737	38.662	0	38.662	38.615	-47	-0,1
	M	35.462	37.262	0	37.262	37.195	67	-0,2
	N	1.276	1.400	0	1.400	1.420	20	1,4
Tulot yhteensä		69.517	83.583	-1.864	81.719	82.240	521	0,6
Menot yhteensä		164.445	181.086	-6.006	175.080	174.742	338	-0,2
Nettomenot		-94.928	-97.503	4.142	-93.361	-92.502	859	-0,9

Kaupunginhallituksen ennusteessa ennakoidaan nettomenojen säästöä n. 0,8 milj. euroa. Säästöt kohdistuvat it-toimintaan. Matkailun palvelukeskuksella (nettoyksikkö) on lisäystä talousarvioon nähden johtuen alkaneista hankkeista (Sähköisen liiketoiminnan kehittäminen, Branding Scandinavian Islands ja Cultural Tourism-/ Kulttuurimatkailu 2011), mutta menot tulevat katetuksi vastaavilla tulonlisäyksillä.

4.2. Palvelutoimen ennuste

PALVELUTOIMEN TULOSLASKELMAENNUSTE, 1.000 €					
KÄYTTÖTALOUSOSA	TA 2010	Muutokset	Määrä- raha yht.	Tot.enn. 31.12.2010	Ero enn./ määräraha yht.
Tulot	89.024	1.864	90.888	95.291	4.403
Myyntituotot	22.752	0	22.752	22.981	229
Maksutuotot	45.945	0	45.945	46.042	97
Tuet ja avustukset	14.317	1.864	16.181	18.995	2.814
Muut toimintatuotot					
Vuokrat	3.547	0	3.547	3.667	120
Muut	2.463	0	2.463	3.606	1.143
- josta käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	265	265
Menot	705.440	5.986	711.426	720.049	-8.623
Henkilöstökulut	280.765	5.894	286.659	287.506	-847
Palvelujen ostot	86.369	92	86.461	86.549	-87
Asiakaspalvelujen ostot	209.326	0	209.326	215.322	-5.996
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	20.768	0	20.768	20.380	387
Avustukset	58.072	0	58.072	59.419	-1.348
Muut toimintakulut					
Vuokrat	4.679	0	4.679	4.894	-215
Sisäiset vuokrat	44.043	0	44.043	43.815	228
Muut	1.418	0	1.418	2.163	-745
Toimintakate	-616.416	-4.122	-620.538	-624.493	-3.955
Poistot	-1.814		-1.814	-1.814	0
Tilikauden tulos	-618.230		-622.352	-626.307	-3.955

1.000 €		TP 2009	TA 2010	Muu- tokset	TA 2010 muutoksin	Toteutumis- ennuste I	Ero I enn./ TA muut.	Poikkeama-% Ennuste/TA muutoksin
1 25 Peruspalvelu- lautakunta	T	81.049	80.814	1.864	82.678	85.742	3.064	3,7
	M	634.210	643.086	5.893	648.979	656.141	-7.162	1,1
	N	-553.161	-562.272	-4.029	-566.301	-570.399	-4.098	0,7
1 52 Liikunta- lautakunta	T	2.116	1.747	0	1.747	1.631	-116	-6,6
	M	17.269	16.994	30	17.024	16.766	258	-1,5
	N	-15.154	-15.247	-30	-15.277	-15.135	142	-0,9
1 54 Nuoriso- lautakunta	T	1.423	1.114	0	1.114	1.360	246	22,1
	M	9.645	9.979	45	10.024	10.270	-246	2,5
	N	-8.221	-8.865	-45	-8.910	-8.910	0	0,0
1 56 Kulttuuri- lautakunta	T	5.328	5.349	0	5.349	6.823	1.474	27,6
	M	35.414	35.381	18	35.399	36.872	-1.474	4,2
	N	-30.087	-30.032	-18	-30.050	-30.049	0	0,0
Tulot yhteensä		89.916	89.024	1.864	90.888	95.556	4.668	5,1
Menot yhteensä		696.538	705.440	5.986	711.426	720.049	-8.623	1,2
Nettomenot		-606.623	-616.416	-4.122	-620.538	-624.493	-3.955	0,6

Palvelutoimen talousarvion toteutumisenennuste

Peruspalvelulautakunnan toimintakatteen ennustetaan olevan 4,1 milj. euroa budjetoitua heikompi. Toimintamenojen ennustettu toteutuma on 7,1 milj. euroa arviota suurempi. Toimintamenojen ylityksestä osa tulee katetuksi toimintatuottojen ylityksellä, joka ennusteen mukaan on 2,8 milj. euroa. Merkittävimmät ennusteen mukaiset menoylitykset sisältyvät asiakaspalvelujen ostoihin sekä avustuksiin. Asiakaspalveluostojen ylityksiin vaikuttaa sekä kustannusten että paikkamäärän nousu. Ennusteen mukaan vammaisten asumispalveluostot toteutuvat 1,15 milj. euroa arviota suurempana. Tässä summassa on mukana noin 0,7 milj. euroa kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon ostoja kaupungin opetustoimelta, joita ostoja ei talousarvion valmistelussa ollut mukana. Vanhuspalveluissa asiakaspalveluostojen ylitys on ensimmäisen ennusteen mukaan noin 2,0 milj. euroa. Toimeentulotukimenojen arvioidaan toteutuvan 1,0 milj. euroa budjetoitua suurempana.

Nuorisolautakunnan ja kulttuurilautakunnan talousarvion toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Liikuntalautakunta ennustaa toimintakatteen toteutuvan hieman budjetoitua parempana.

4.3. Osaamis- ja elinkeinotoimen ennuste

OSAAMIS- JA ELINKEINOTOIMEN TULOSLASKELMAENNUSTE, 1.000 €					
KÄYTTÖTALOUSOSA	TA 2010	Muutokset	Määräraha yht.	Tot.enn. 31.12.2010	Ero enn./määräraha yht.
Tulot	22.943	0	22.943	28.264	5.321
Myyntituotot	11.325	0	11.325	15.597	4.272
Maksutuotot	1.637	0	1.637	1.637	0
Tuet ja avustukset	8.323	0	8.323	9.374	1.050
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Vuokrat	546	0	546	546	0
Muut	1.111	0	1.111	1.111	0
- josta käyttöomaisuuden myyntiv	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Menot	248.418	20	248.438	256.896	-8.458
Henkilöstökulut	149.644	0	149.644	151.477	-1.833
Palvelujen ostot	41.210	20	41.230	41.345	-115
Asiakaspalvelujen ostot	295	0	295	6.504	-6.209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10.212	0	10.212	10.395	-183
Avustukset	658	0	658	659	-1
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Vuokrat	2.216	0	2.216	2.690	-475
Sisäiset vuokrat	43.274	0	43.274	42.859	415
Muut	910	0	910	968	-57
Toimintakate	-225.476	-20	-225.496	-228.632	-3.136
Poistot	-2.128	0	-2.128	-2.128	0
Tilikauden tulos	-227.604	0	-227.624	-230.760	-3.136

1.000 €		TP 2009	TA 2010	Muutokset	TA 2010 muutoksien	Toteutumisennuste I	Ero I enn./TA muut.	Poikkeama-% Ennuste/TA muutoksien
1 40 Opetus-	T	6.175	6.036	0	6.036	10.542	4.506	74,7
lautakunta	M	133.761	134.233	20	134.253	140.712	-6.459	4,8
	N	-127.586	-128.198	-20	-128.218	-130.170	-1.952	1,5
1 45 Ammattiopetus-	T	6.961	7.129	0	7.129	7.144	15	0,2
lautakunta	M	48.187	48.536	0	48.536	49.735	-1.199	2,5
	N	-41.226	-41.407	0	-41.407	-42.591	-1.184	2,9
1 46 AMK hallitus	T	9.580	9.778	0	9.778	10.578	800	8,2
	M	63.286	65.649	0	65.649	66.449	-800	1,2
	N	-53.706	-55.872	0	-55.872	-55.871	0	0,0
Tulot yhteensä		22.716	22.943	0	22.943	28.264	5.321	23,2
Menot yhteensä		245.234	248.418	20	248.438	256.896	-8.458	3,4
Nettomenot		-222.518	-225.476	-20	-225.496	-228.632	-3.136	1,4

Osaamis- ja elinkeinotoimen talousarvion toteutumisenennuste

Opetuslautakunnan talousarvion toteutumisenennusteessa toimintatuottojen ennustetaan ylittyvän 4,5 milj. euroa ja toimintakulujen ylittyvän 6,4 milj. euroa. Toimintakatteen ylitykseksi muodostuu 1,9 milj. euroa, joka selittyy kotikuntakorvaustuloilla ja -menoilla.

Kotikuntakorvausmenojen ja -tulojen käsittelyyn on tullut muutos tämän vuoden alusta, jota ei ole voitu ottaa huomioon vuoden 2010 talousarviota laadittaessa. Kotikuntakorvausmenot ja -tulot eivät ole muina vuosina sisällynyt opetuslautakunnan talousarvioon. Opetuslautakunnan tämän vuoden talousarviota tullaan muuttamaan tältä osin.

Ammattiopetuslautakunta ennustaa toimintakulujen ylittyvän n. 1,2 milj. euroa, jota voidaan kattaa kesätyöpajatoiminnan tulojen lisäyksellä 15.000 euroa. Toimintamenojen ylityksestä noin 0,7 milj. euroa on henkilöstökuluja, jotka aiheutuvat lisääntyneistä opetusryhmistä ja kesätyöpajatoiminnasta. Opetusryhmien kasvu ja kesätyöpajatoiminnasta aiheutuu myös 200.000 euron ylitys aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa. Ammattiopetuslautakunnan palvelujen ostot ylittyvät 200.000 eurolla, joka aiheutuu kiinteistöjen kunnossapidosta.

Ammattikorkeakoulun hallitus on vuonna 2010 käyttötalousosan määrärahan osalta nettositova kaupunginvaltuustoon nähden. Ammattikorkeakoulu pysyy talousarvion nettoluvun puitteissa, sillä Ammattikorkeakoulun ennustettu toimintamenojen ylitys 800.000 euroa tulee katetuksi samansuuruisella toimintatulojen (hankerahoituksen) ylityksellä.

4.4. Ympäristötoimen ennuste

YMPÄRISTÖTOIMEN TUOSLASKELMAENNUSTE, 1.000 €					
KÄYTTÖTALOUSOSA	TA 2010	Muutokset	Määräraha yht.	Tot.enn. 31.12.2010	Ero enn./määräraha yht.
Tulot	24.362	0	24.362	24.365	4
Myyntituotot	20.035	0	20.035	20.035	0
Maksutuotot	2.454	0	2.454	2.454	0
Tuet ja avustukset	1.862	0	1.862	1.862	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Vuokrat	6	0	6	10	4
Muut	4	0	4	4	0
- josta käyttöomaisuuden myyntiv	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Menot	44.808	0	44.808	44.812	-4
Henkilöstökulut	8.330	0	8.330	8.331	0
Palvelujen ostot	35.126	0	35.126	35.130	-4
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	213	0	213	213	0
Avustukset	5	0	5	4	1
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Vuokrat	80	0	80	81	-1
Sisäiset vuokrat	927	0	927	927	0
Muut	127	0	127	127	0
Toimintakate	-20.446	0	-20.446	-20.447	0
Poistot	-213	0	-213	-213	0
Tilikauden tulos	-20.659	0	-20.659	-20.659	0

1.000 €		TP 2009	TA 2010	Muutokset	TA 2010 muutoksin	Toteutumis-ennuste I	Ero I enn./TA muut.	Poikkeama-% Ennuste/TA muutoksin
1 61 Joukkoliikenne-lautakunta	T	18.223	18.992	0	18.992	18.992	0	0,0
	M	31.019	32.997	0	32.997	32.997	0	0,0
	N	-12.796	-14.004	0	-14.004	-14.005	0	0,0
1 63 Ympäristö- ja lautakunta	T	5.814	5.369	0	5.369	5.373	4	0,1
	M	11.985	11.708	0	11.708	11.712	-4	0,0
	N	-6.171	-6.339	0	-6.339	-6.339	0	0,0
1 64 Rakennus-lautakunta	T	0	0	0	0	0	0	0,0
	M	62	103	0	103	103	0	0,3
	N	-62	-103	0	-103	-103	0	0,3
Tulot yhteensä		24.036	24.362	0	24.362	24.365	4	0,0
Menot yhteensä		43.066	44.808	0	44.808	44.812	-4	0,0
Nettomenot		-19.029	-20.446	0	-20.446	-20.447	0	0,0

Ympäristötoimen hallintokunnat ennustavat pysyvänsä talousarviossa.

4.5. Liikelaitokset

1.000 €	Liikevaihto + myyntivoitot ⁽¹⁾			Liikelyjäämä/-alijäämä + poistot			Korvaus peruspääomasta
	TA 2010	Ennuste	Ero	TA 2010	Ennuste	Ero	
Vesiliikelaitos	36.062	36.060	-2	15.531	15.539	8	6.242
Satamaliikelaitos	26.588	25.500	-1.088	13.284	12.997	-287	8.851
Kiinteistöliikelaitos	73.783	75.748	1.965	37.523	38.537	1.014	12.724
Tilaliikelaitos	105.765	105.915	150	40.299	40.300	1	13.861
Jätteenpolttoliikelaitos	5.153	5.153	0	917	917	0	815
Kunnallistekniikkaliikelaitos	28.692	28.692	0	336	336	0	136
Vieriliikelaitos	10.960	10.960	0	119	119	0	69
Talotoimiliikelaitos	25.030	24.868	-162	306	216	-90	109
Kiinteistöpalveluliikelaitos	51.603	50.900	-703	492	521	0	326

⁽¹⁾ Tuloslaskelmaosaan kirjattavan pysyvien vastaavien luovutustulojen myyntivoiton osuus

Kiinteistöliikelaitoksen liikevaihdon ennustetaan ylittyvän 2,96 milj. eurolla budjetoidusta. Kasvun arvioidaan johtuvan siitä, että maankäyttösopimuskorvauksia ennustetaan tulevan maksuun budjetoitua enemmän. Myyntivoittoja arvioidaan kertyvän 1 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Viime talven sääolosuhteista johtuen palvelujen ostojen ennustetaan ylittyvän 0,95 milj. eurolla. Muuten tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Satamaliikelaitoksen liikevaihdon ennustetaan alittuvan 1,1 milj. eurolla budjetoidusta. Verrattaessa ensimmäistä neljännestä edellisvuoteen ovat liikenteen tavaratonnit -3,5 %, aluskäynnit -18 % ja matkustajakäynnit -6,3 % pienemmät. Näiden vaikutus tavaramaksuihin on -6 % ja alusmaksuihin -10 % (sisältää matkustajamaksut). Syynä negatiiviseen kehitykseen on yhden aluksen jäanti pois liikenteestä, huoltoseisokit, lakko ja jäättilanne. Kehityksen arvioidaan kuitenkin paranevan loppuvuoden osalta ja samalla ennustetaan menojen alittuvan budjetoidusta.

Talotoimiliikelaitoksen liikevaihdon ennustetaan alittuvan 0,2 milj. eurolla budjetoidusta, koska Tilaliikelaitoksen tilausten määrän arvioidaan (kunnossapito ja peruskorjaus) vähenevän. Palkkojen ja henkilöstösivukulujen ennustetaan laskevan budjetoidusta, jolloin liikelyjäämän arvioidaan jäävän noin 0,1 milj. euroa budjetoidusta.

Kupittaa-hankkeen toteutuksesta on Kaupunginvaltuuston päätös 29.3.2010 § 65, mutta päätöksen toteutukseen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi, sitä ei vielä ole huomioitu ennusteessa. Kaupunki on pyytänyt toukokuun aikana muilta osapuolilta ilmausta sitoutumisesta.

4.6. Verotulot

Kuntaliitto, huhtikuun kuntataloustiedote:

Kunnallisveron veropohja ei juuri lisäännä vuonna 2010. Kansantalouden palkkasumman arvioidaan kasvavan vain hieman. Myös muiden ansiotulojen lisäys on vähäistä vaikka työttömyysturvan suhteellinen lisäys on työttömyyden kasvun johdosta nopeaa. Kunnallisverotuksen vähennysten lisäys johtuu pääasiassa perusvähennyksen muutoksista. Myös viime vuonna käyttöön otetun työtulovähennyksen lisäys supistaa kunnallisveron tilityksiä. Merkittävä kunnallisveroa lisäävä tekijä on kuntien tuloveroprosenttien nousu keskimäärin noin 0,4 prosenttiyksiköllä, mikä kasvattaa kunnallisveron tuottoa tänä vuonna yli kolme sataa miljoonaa euroa.

Vaikka kuntaryhmän jako-osuuden arvioidaan hieman kohoavan vuonna 2010 viime vuonna sovelletusta jako-osuudesta, niin tilitykset kuluvalta vuodelta kertyvistä ennakoista jäänevät viime vuoden tasolle tai kasvavat vain hyvin vähän. Kuntien saamiin kunnallisveron tilityksiin tänä vuonna vaikuttavat edellisvuosilta toimitettavien tilitysten merkittävä supistuminen, tämän hetken arvion mukaan yli 600 miljoonaa euroa. Kunnille tilitettäneen tänä vuonna kunnallisveroa kaikkiaan noin 15 miljardia euroa eli kuntien tilitykset supistunevat lähes kolme prosenttia.

Talouskehityksen arvioitu lievä toipuminen heijastuu myös verotuloarvioihin. Maaliskuussa päivitettyssä veroennustekehikossa on päädytty siihen, että kunnallisveroa tilitetään kokonaisuudessaan vuonna 2011 noin 2,5 % enemmän kuin kuluvana vuonna.

Yhteisövero supistui viime vuonna merkittävästi. Kuntaryhmän osuutta yhteisöverosta korotettiin väliaikaisesti kymmenellä prosenttiyksiköllä vuosiksi 2009–2011. Tämän hetkinen arvio kuntien yhteisöveron tilityksistä vuonna 2010 on viime vuoden tilitystä enemmän eli noin 1,3 miljardia euroa. Ensi vuonna yhteisöveron tilitykset kasvavat noin 1,5 miljardiin euroon, mutta talouskehityksen ja yritysten tulosten kehityksen epävarmuuden johdosta arvioon pitää suhteutua varauksella.

Verotulojen kehitys Turussa 2009 – 2010

Veroerä, milj. €	TP 2009	TA 2010	Ennuste 31.12.2010	Ero TA/ennuste
Kunnallisvero	497,1	478,2	486,0	7,8
Yhteisövero	45,0	45,3	45,3	0
Kiinteistövero	32,4	38,0	38,0	0
Yhteensä	574,5	561,5	569,3	7,8

(luvut eivät välttämättä summaudu pyöristysten takia)

Verotuloennustetta laadittaessa käytössä on ollut tammi-huhtikuun verotilitykset ja vuoden 2010 kuntakohtainen veroennustekehikko. Kunnallisveron kuntaryhmän jako-osuus oli tammikuussa 61,16 prosenttia ja helmikuusta lähtien kuntaryhmän osuus on nostettu 61,72 prosenttiin. Yhteisöveroa jaetaan kunnille 31,99 prosenttiosuudella.

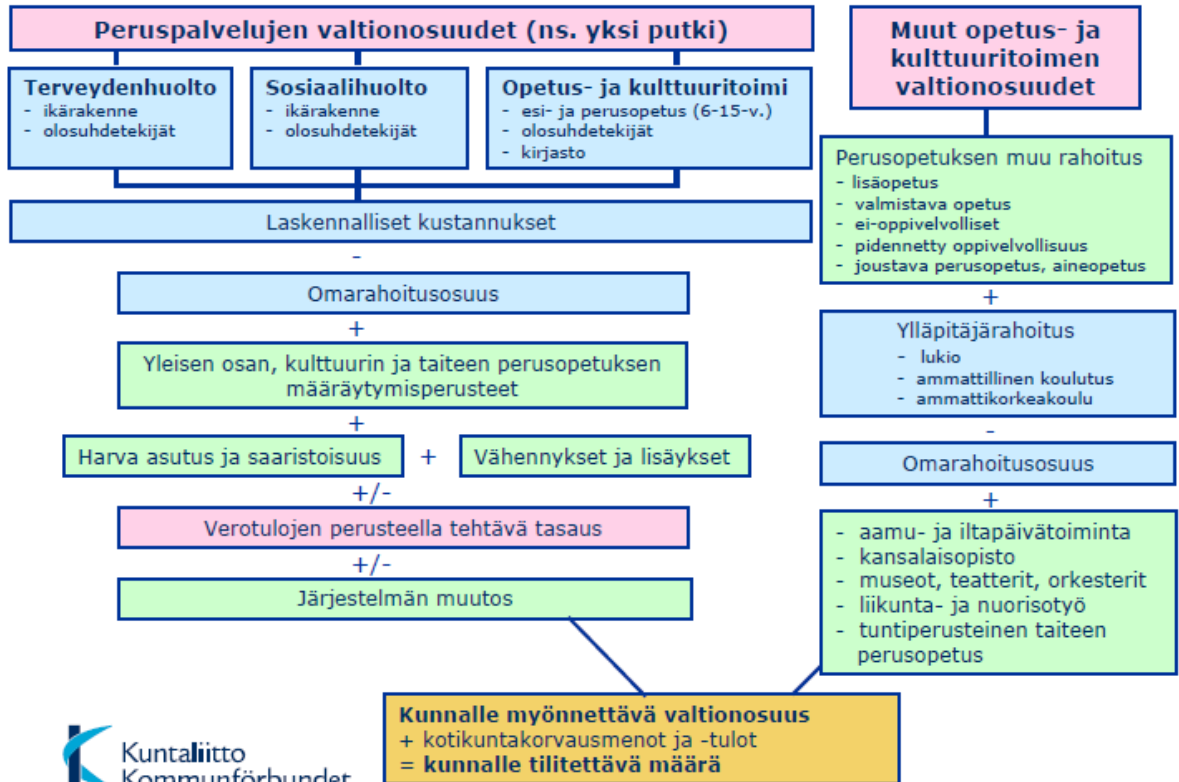
Toteutuneet verotulot tammi-huhtikuu 2009 – 2010

Verotulojen toteutuminen kuukausittain 2009 - 2010						
		tammi	helmi	maalis	huhti	kalenterivuoden alusta
Kunnallisvero	Tot. 2009, milj.€	49,9	46,4	52,3	40,5	189,1
	Tot. 2010, milj. €	49,1	41,2	51,0	46,4	187,8
	Ero, milj. €	-0,8	-5,2	-1,3	5,9	-1,3
	<i>muutos-%/kk</i>	-1,7	-11,1	-2,4	14,7	-0,7
Yhteisövero	Tot. 2009, milj.€	0,8	3,9	0,7	2,2	7,5
	Tot. 2010, milj. €	0,2	4,6	4,1	3,2	12,1
	Ero, milj. €	-0,6	0,7	3,4	1,1	4,6
	<i>muutos-%/kk</i>	-75,9	19,0	470,4	49,7	61,6
Kiinteistövero	Tot. 2009, milj.€	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
	Tot. 2010, milj. €	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2
	Ero, milj. €	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<i>muutos-%/kk</i>	-1,0	-68,9	-81,2	54,4	-19,7
Yhteensä	Tot. 2009, milj.€	50,8	50,3	53,1	42,7	196,9
	Tot. 2010, milj. €	49,4	45,9	55,2	49,7	200,1
	Ero, milj. €	-1,4	-4,5	2,1	7,0	3,3
	<i>muutos-%/kk</i>	-2,8	-8,9	3,9	16,5	1,7

4.7. Valtionosuudet

Valtionosuuksien yhdistäminen

Kuntatalous 1/2010, liite 8

11.3.2010 J. Heikkilä/my

1

Valtionosuuksien kehitys Turussa 2009 – 2010

Valtionosuudet, milj. €	TP 2009	TA 2010	Ennuste 31.12.2010	Ero TA/ennuste
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus		212,6	214,1	1,4
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet		91,7	94,3	2,6
Yhteensä	293,2	304,3	308,3	4,0

(luvut eivät välttämättä summaudu pyöristysten takia)

Valtionosuudet näyttäisivät tämän hetkisten tietojen mukaan ylittävän talousarvion merkityn määrän noin 4,0 milj. eurolla.

5. Rahoituslaskelmaennuste 31.12.2010 (kaupunki, liikelaitokset ja rahastot)

	1.000 €	TP 2009	TA 2010	Muu- tokset	TA 2010 Toteutumis- muutoksin	ennuste	Ero
Toiminnan rahavirta		<u>64.877</u>	<u>27.988</u>	<u>0</u>	<u>27.988</u>	<u>43.188</u>	<u>15.200</u>
Vuosikate		72.800	31.817		31.818	40.823	9.006
Satunnaiset erät		778	25.000		25.000	25.000	0
Tulorahoituksen korjaukset		-8.701	-28.830		-28.830	-22.635	6.195
Investointien rahavirta		<u>-62.595</u>	<u>-70.855</u>	<u>0</u>	<u>-70.855</u>	<u>-71.952</u>	<u>-1.098</u>
Investointimenot		-73.749	-105.591		-105.591	-106.021	-430
Rahoitusosuudet investointimenoihin		2.089	3.177		3.177	3.269	93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		9.064	31.560		31.560	30.800	-760
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		2.282	-42.867	0	-42.867	-28.764	14.103
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset		8.908	6.799	0	6.799	-1.201	-8.000
Antolainasaamisten lisäykset		-11	-2.000	0	-2.000	-10.000	-8.000
Antolainasaamisten vähennykset		8.919	8.799	0	8.799	8.799	0
Lainakannan muutokset		-6.908	70.000	0	70.000	68.917	-1.083
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		100.000	90.000	0	90.000	90.000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-59.001	-20.000	0	-20.000	-20.000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-47.908	0	0	0	-1.083	-1.083
Oman pääoman muutokset		-11.446	0	0	0	170	170
Muut maksuvalmiuden muutokset		630	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-9.447	76.799	0	76.799	67.716	-9.083
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		-6.535	33.932	0	33.932	39.121	5.189
RAHAVAROJEN MUUTOS		-7.165					
Rahoituslaskelman tunnusluvut							
Asukasmäärä 31.12.		176.087	176.181		176.181	176.181	
Investointien tulorahoitus, %		101,6	31,1		31,1	39,7	
Lainakanta 31.12., milj. € Korolliset velat sis. henk.kassa- ja kons.tilipääomat		329,1	399,1		399,1	398,0	
Lainat €/asukas		1.869	2.265		2.265	2.259	
Lainanhoitokate *)		1,7	0,7			0,8	
Kassan riittävyys, pv		52					

*) Jos yli 20 %:a on kertalyhenteisiä lainoja, käytetään laskennallista vuosilyhennystä, joka saadaan jakamalla lainakanta kahdeksalla

5.1. Rahoitusaseman kehitys alkuvuonna 2010

Rahoitusrakenne

Kaupungin koko kassavaranto oli vuoden 2009 lopussa 106 milj. euroa ja maaliskuun lopussa 2010 n. 101 milj. euroa (ei sisällä omien rahastojen sijoituksia) eli kassavaranto aleni alkuvuoden aikana 5 milj. euroa. Alimmillaan koko kassavaranto oli alkuvuoden aikana 51 milj. euroa ja ylimmillään 110 milj. euroa. Kaupungin maksuvalmius säilyi alkuvuoden aikana hyvänä. Lyhytaikaisia kuntatodistus- tai muita limiittejä käytettiin vain yllättävien menojen yhteydessä. Lyhytaikaisia käyttämättömiä kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä kaupungilla oli vuoden lopussa n. 100 milj. euroa.

Lainojen ja korkojen kehitys

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä maaliskuun 2010 lopussa oli (koron- ja valuutanvaihtosopimusten jälkeen) n. 235 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen keskikorko (ml. seuraavan vuoden lyhennykset) vuoden 2009 lopussa oli 1,72 % ja maaliskuun 2010 lopussa samoilla tasoilla. Kaupungin pitkäaikainen velka säilyi ennallaan alkuvuoden aikana. Vuoden aikana eräännyttyä 20 milj. euroa ja nostetaan 90 -112,5 milj. euroa. Lisäksi vesiyhtiö (Turun Seudun Vesi Oy) nostaa 60 milj. euroa uutta lainaa. Kaupungin velkamäärä tulee lisääntymään loppuvuonna, jos Kupittaa-hanke toteutuu.

Yleinen korkotasoo, joka on edelleen pysynyt alhaisella tasolla, vaikuttaa positiivisesti kaupungin

nettokorkomenoihin.

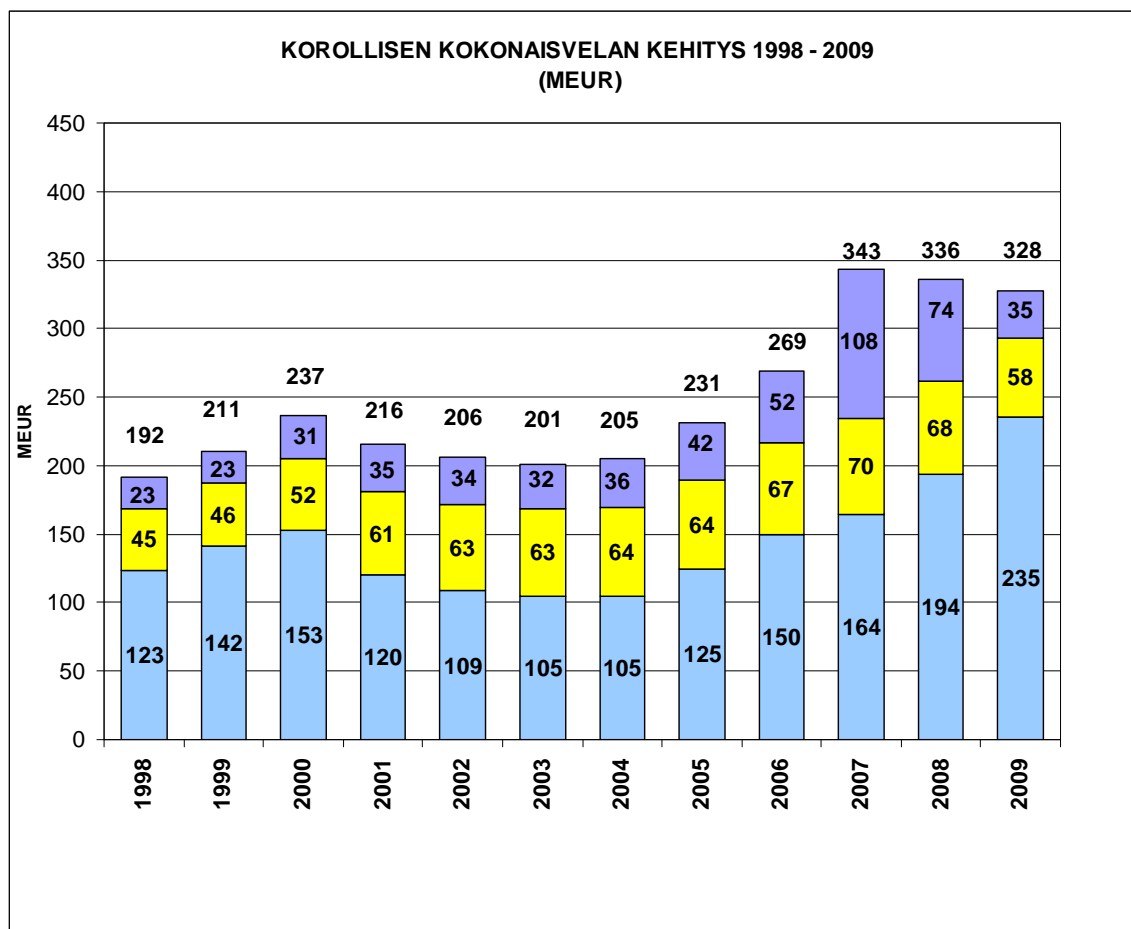
Kaupungin pitkäaikaisten lainojen maturiteettijakauma on jakautunut varsin tasaisesti, vaikka kaikki pitkäaikaiset lainat ovat kertalyhyenteisiä, niin ne erääntyvät suhteellisen pitkän ajan kuluessa lukuun ottamatta tänä vuonna nostettua 100 milj. euroa, joka erääntyy jo 2011. Muutoin lainat erääntyvät vuoteen 2025 mennessä. Lainakanta on myös jakaantunut useisiin eri rahoittajalähteisiin. Rahoitusmarkkinat ovat vähitellen rauhoittumassa ja rahoituskustannukset alenevat myös tämän seurauksena. Tosin rahoituksen edullisuus vain lyhyillä maturiteeteilla lisää kaupungin lainojen jälleenrahoitusriskiä.

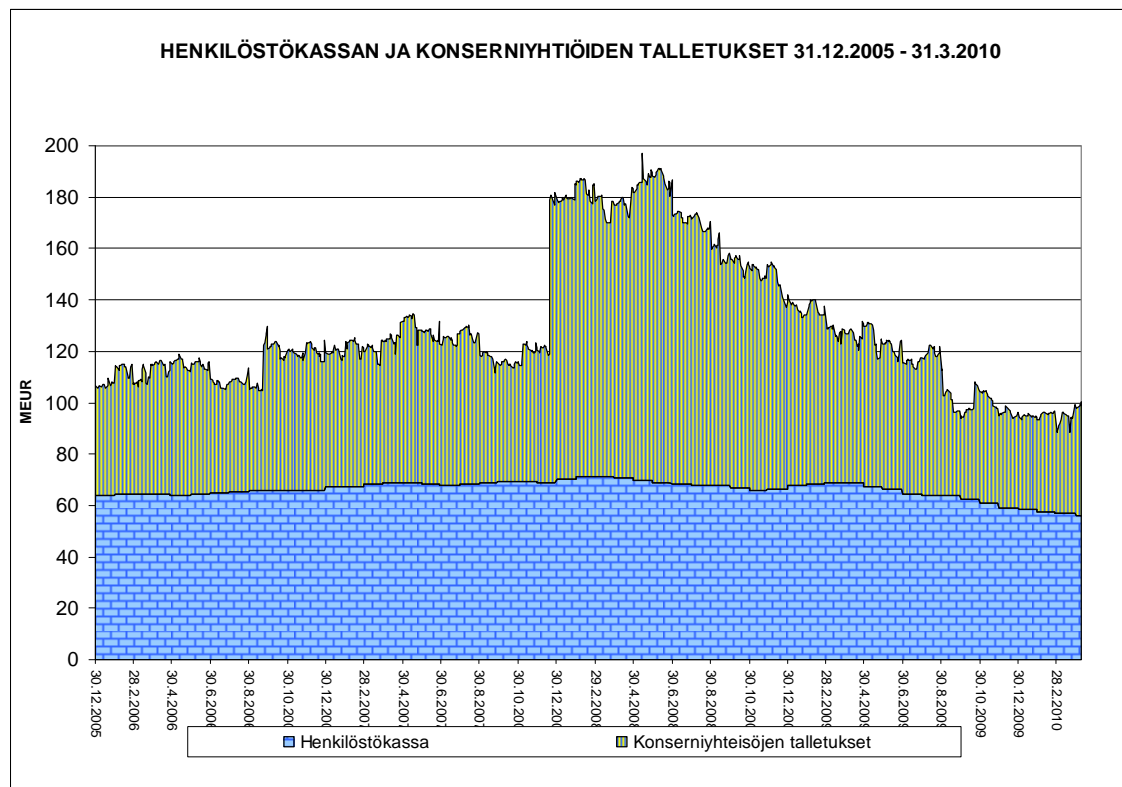
Korollisen kokonaisvelan määrä vuoden 2009 lopussa oli 328 milj. euroa ja maaliskuun lopussa 2010 korollinen kokonaisvelka oli lähes ennallaan 333 milj. eurossa. Korolliseen kokonaisvelkaan sisältyi muuta lyhytaikaista korollista velkaa 108 milj. euroa, joka muodostui henkilöstökassaan tehdyistä talletuksista (56 milj. euroa) ja konserniyhtiöiden tekemistä kassatalletuksista (42 milj. euroa).

Merkittävimpien leasing- tai takausvastuissa ei tapahtunut alkuvuoden aikana suuria muutoksia.

Omien ja lahjoitusrahastojen kehitys

Kaupungin omien ja lahjoitusrahastojen osalta alkuvuonna ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kehityksen odotetaan olevan positiivinen vuoden aikana, mutta tarkkoja arvioita ei voida tässä vaiheessa tehdä.

6. Investointiosan toteutumisennuste 31.12.2010

Käyttöomaisuusinvestoinnit ja rahoitusosuudet investointeihin 1.000 €		TP 2009 (ilman rahastoja)	TA 2010	Muutokset	TA 2010 muutoksin	Tot.enn. 31.12.2010	Ero
Palvelut ja hallinto	M	4.320	14.547	0	14.547	14.487	60
Rahoitusosuudet investointeihin	T	876	2.137	0	2.137	2.137	1
Vesiliikelaitos	M	11.441	11.290	0	11.290	11.290	0
Satamaliikelaitos	M	6.613	4.700	0	4.700	4.700	0
Kiinteistöliikelaitos	M	31.624	32.550	0	32.550	32.550	0
Rahoitusosuudet investointeihin	T	1.035	600	0	600	600	0
Tilaliikelaitos	M	19.487	41.505	0	41.505	41.995	-490
Rahoitusosuudet investointeihin	T	178	440	0	440	532	92
Jäteliikelaitos	M	249	1.000	0	1.000	1.000	0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	M	73.734	105.591	0	105.591	106.021	-430
Rahoitusosuudet investointeihin	T	2.089	3.177	0	3.177	3.269	93
Nettoinvestoinnit = omahankintameno		71.645	102.415	0	102.415	102.752	-338
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot							
Palvelut ja hallinto	T	753	5.560	0	5.560	5.500	-60
Vesiliikelaitos	T	5	0	0	0	0	0
Satamaliikelaitos	T	0	2.000	0	2.000	2.000	0
Kiinteistöliikelaitos	T	6.617	24.000	0	24.000	23.000	-1.000
Tilaliikelaitos	T	1.637	0	0	0	300	300
Jäteliikelaitos	T	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot		9.012	31.560	0	31.560	30.800	-760
- josta myyntivoittoa		7.547	27.450	0	27.450	26.450	-1.000
Investointiosa - netto		62.633	70.855	0	70.855	71.952	-1.098

(bruttoinv. - rahoitusosuudet - myyntitulot)